

Wdrażanie Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze” w 2022 r.

WOJNA NA UKRAINIE

24 lutego 2022 r. Rosja zaatakowała Ukrainę, rozpoczynając pierwszy od zakończenia II wojny światowej konflikt zbrojny w tej części Europy. Prowadzona przez Rosję wojna spowodowała zakłócenia przepływów handlowych towarów z Rosji i Ukrainy, które mają istotne znaczenie dla sektora rybołówstwa i akwakultury, co skutkowało gwałtownym przyspieszeniem wzrostu cen kluczowych czynników produkcji, takich jak energia i surowce. Wpływ niedoboru surowców i wzrostu kosztów odczuwany jest również w sektorach produkcji i przetwórstwa żywności pochodzenia morskiego.

Zgodnie z art. 65 ust. 9 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 wydatki na działania wspierane na podstawie art. 86 rozporządzenia nr 508/2014 kwalifikują się od dnia 24 lutego 2022 r. Zgodnie z art. 96 rozporządzenia 508/2014, w przypadku, gdy pomocy udziela się na podstawie dodatkowych kosztów lub utraconych dochodów, państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie obliczenia były właściwe, dokładne oraz ustalone z wyprzedzeniem na podstawie rzetelnych, sprawiedliwych i weryfikowalnych wyliczeń.

We współpracy z Morskim Instytutem Rybackim w Gdyni, Instytucja Zarządzająca opracowała metodologię wypłaty rekompensat za straty spowodowane rosyjską agresją na Ukrainę dla przedstawicieli sektorów rybołówstwa morskiego, rybołówstwa śródlądowego, akwakultury i przetwórstwa. Ze względu na konieczność udokumentowania wszystkich kategorii kosztów obejmujących rekompensaty, proces trwał wiele miesięcy i zakończony został wydaniem rozporządzenia z dnia 24 listopada 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 5. Wspieranie obrotu i przetwarzania, zawartego w Programie Operacyjnym "Rybactwo i Morze".

Na podstawie dokonanych zmian przeprowadzono w grudniu 2022 r. 4 nabory wniosków o dofinansowanie w ramach działania 5.3 „Środki dotyczące obrotu”:

- w dniach 7-13 grudnia 2022 nabór dotyczący wsparcia dla podmiotów gospodarczych wykonujących działalność w zakresie rybołówstwa śródlądowego. Budżet dla naboru wynosił 2 363 000 zł. Złożono 84 wnioski na łączną kwotę 1 959 828,82 zł.
- w dniach 7-13 grudnia 2022 nabór dotyczący wsparcia dla armatorów statków rybackich, wykonujących rybołówstwo komercyjne. Budżet dla naboru wynosił 28 321 000 zł. Złożono 630 wniosków na łączną kwotę 28 635 000 zł.

- w dniach 13-19 grudnia 2022 nabór dotyczący wsparcia dla zakładów przetwórstwa produktów rybnych. Budżet dla naboru wynosił 105 893 000 zł. Złożono 136 wnioski na łączną kwotę 70 213 679,33 zł.
- w dniach 13-19 grudnia 2022 nabór dotyczący wsparcia dla podmiotów prowadzących chów i hodowlę ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych. Budżet dla naboru wynosił 50 970 000 zł. Złożono 667 wnioski na łączną kwotę 62 464 044,27 zł.

Ogółem na pomoc przeznaczono środki w wysokości 187 547 000 zł (sumaryczny budżet naborów), wnioskodawcy złożyli 1479 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 158 805 222,65 zł.

ZMIANY PROGRAMU OPERACYJNEGO

W maju 2022 r. sfinalizowane zostały rozpoczęte w 2019 r. prace nad zmianami Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze”. Ze względu na trwający proces i blokadę alokacji dla wielu działań, instytucja zarządzająca nie miała możliwości dokonania efektywnych przesunięć alokacji w ramach poszczególnych działań, a tym samym, uruchomienia naborów na znaczną część dostępnej alokacji. Na podstawie ustaleń z Ministerstwem Finansów wprowadzono nadkontraktację środków w ramach wielu działań, jednak nie były to działania wystarczające dla zapewnienia efektywnego wdrażania programu, przede wszystkim w zakresie uruchamiania naborów. Finalizacja zmiany programu była również niezbędnym warunkiem do rozpoczęcia kolejnej zmiany programu operacyjnego w ramach procedury uproszczonej, związanej z przesunięciem środków niezbędnych dla potrzeb uruchomienia rekompensat związanych z rosyjską agresją na Ukrainę.

Ta kolejna zmiana, sfinalizowana w październiku 2022 r., umożliwiła przesunięcie ponad 40 000 000 euro do działania 5.3 i wypłatę odszkodowań dla przedstawicieli sektorów rybołówstwa morskiego, rybołówstwa śródlądowego, akwakultury i przetwórstwa z tytułu poniesionych strat w związku z wojną na Ukrainie. Przyznawanie pomocy w tym zakresie jest możliwe dzięki wejściu w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1278 z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 508/2014, które dopuszcza wykorzystanie części niezakontraktowanych środków na łagodzenie skutków wynikających z powstałych zakłóceń na rynku. Z części alokacji działań Priorytetów 1, 2 i 5 przeniesiono do działania 5.3 kwotę w wysokości 40 513 680 euro, w tym 30 385 260 euro wkładu EFMR.

REALIZACJA ZASADY N+3

W celu zapewnienia pełnej realizacji tzw. zasady n+3, zgodnie z którą Komisja anuluje każdą część kwoty w ramach programu operacyjnego, która nie została wykorzystana na początkową i roczną płatność zaliczkową oraz płatności okresowe do dnia 31 grudnia trzeciego roku budżetowego następującego po roku, w którym podjęto zobowiązanie budżetowe w ramach programu operacyjnego, w roku 2022 r. Polska powinna była zadeklarować do 31 grudnia 2022 roku do KE wnioski o płatność na łączną kwotę 55 890 095 euro wkładu unijnego.

Do dnia 31 grudnia 2022 r. do Komisji Europejskiej złożono 5 wniosków o płatność na łączną kwotę 58 418 493,76 euro. W związku z powyższym zasada n+3 została zrealizowana z nadwyżką o 2 528 398,58 euro, osiągając 104,52% kwoty niezbędnej do realizacji w 2022 r.

PRZYGOTOWANIA DO KOŃCOWEGO ETAPU WDRAŻANIA

W marcu i kwietniu 2022 r. przeprowadzona została szczegółowa analiza wdrażania poszczególnych działań programu, wolnych środków i możliwości przeprowadzania kolejnych naborów. Ze względu na przedłużający się proces wprowadzania poprzedniej zmiany programu, w celu zapewnienia efektywnej realizacji programu, IZ zaplanowała nabory i niezbędne dalsze przesunięcia w ramach wszystkich działań PO RYBY 2014 – 2020. Ze względu na wprowadzenie rekompensat związanych z rosyjską agresją na Ukrainę, założenia te były modyfikowane w II kwartale 2022 r.

W celu zapewnienia realizacji możliwie największej liczby operacji, w rozporządzeniach wykonawczych wydłużono czas na realizację zakresu rzeczowego operacji zgodnie z umową o dofinansowanie, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji do maksymalnego okresu przewidzianego przepisami unijnymi, czyli do 31 grudnia 2023 r.

W rozporządzeniach wykonawczych pozostawiono do indywidualnej oceny instytucji pośredniczących decyzję w zakresie ustalenia terminu rozliczenia wniosku o płatność w taki sposób, aby była możliwość jego rozliczenia, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwie jak największej liczby wskaźników przed zatwierdzeniem ostatniego rocznego sprawozdania z wdrażania.

ZMIANY ROZPORZĄDZEŃ KRAJOWYCH

W 2022 r. dziewięciokrotnie zmieniane były krajowe rozporządzenia wykonawcze do ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

- **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lutego 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy technicznej zawartej w Programie Operacyjnym "Rybnictwo i Morze"**

Zmiana rozporządzenia wprowadziła uproszczoną metodę weryfikacji kosztów ujętych we wniosku o płatność pomocy technicznej, znosząc obowiązek kontroli wszystkich dokumentów. Ocena kwalifikowalności wydatków zgodnie z przyjętym rozporządzeniem ma miejsce na podstawie doboru próby.

Wprowadzono również szereg przepisów ułatwiających procedurę przyznawania pomocy w ramach pomocy technicznej, np. umożliwiając zawarcie umowy oraz dostarczania części dokumentów w formie elektronicznej, wydłużając termin na złożenie wyjaśnień oraz upraszczając procedurę przekazywania dokumentacji związanej z zamówieniami publicznymi. Wyznaczono również datę 30 września 2022 r. jako datę graniczną składania wniosków o dofinansowanie.

- **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 5. Wspieranie obrotu i przetwarzania, zawartego w Programie Operacyjnym "Rybnactwo i Morze"**

Celem rozporządzenia było uproszczenie warunków realizacji operacji w ramach Priorytetu 5. Wspieranie obrotu i przetwarzania Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” poprzez zniesienie nadmiernego obciążenia administracyjnego w postaci bezwzględnego obowiązku dołączania do wniosku o płatność co najmniej dwóch ofert otrzymanych przez beneficjenta dla każdego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji.

W tym celu w załączniku nr 3 do obowiązującego rozporządzenia zaproponowano modyfikację brzmienia pkt 11, w efekcie czego beneficjent będzie zobowiązany dołączyć do wniosku o płatność dokumenty potwierdzające zastosowanie zasad konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców jedynie w przypadku, gdy wymaga tego specyfika operacji. Proponowana zmiana wyeliminuje nadmierne obciążenie, co jest istotnym ułatwieniem zwłaszcza w kontekście trwającej pandemii Covid-19 i wynikających z niej ograniczeń na rynku, skutkujących brakiem lub ograniczeniem dostępu do potencjalnych wykonawców. W efekcie nastąpiło również ujednoczenie wymagań w zakresie zastosowania zasad konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców wobec beneficjentów przy realizacji operacji w ramach Priorytetu 5. z obowiązkami istniejącymi w ramach Priorytetu 1. oraz Priorytetu 2. Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”. Pozwoli to na sprawniejsze realizowanie oraz rozliczanie operacji przez beneficjentów.

- **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podziału środków finansowych na realizację Programu Operacyjnego "Rybnactwo i Morze"**

Rozporządzenie ustaliło podział środków finansowych zgodnie z uchwałami Komitetu Monitorującego Nr 1/2020 z dnia 18 czerwca 2020 r. oraz Nr 1/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. oraz obowiązującym programem Operacyjnym „Rybnactwo i Morze”.

- **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 września 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 3. Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa, zawartego w Programie Operacyjnym "Rybnactwo i Morze"**

Rozporządzenie miało na celu uproszczenie warunków realizacji operacji w ramach Priorytetu 3. Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa, Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”, a także maksymalne wydłużenie terminu składania przez beneficjentów wniosków o płatność końcową, co umożliwi rozliczenie operacji, dla których wystąpiły trudności z dotrzymaniem określonych terminów realizacji, ze względu na sytuację gospodarczą związaną z pandemią COVID-19. Umożliwiono składanie więcej niż jednego wniosku o dofinansowanie przez wnioskodawcę w ramach naboru, usunięto wymóg przedkładania potwierdzonych za zgodność kopii dokumentów będących

załącznikami do wniosku o dofinansowanie albo wniosku o płatność, dostosowano przepisy do obowiązujących zasad konkurencyjnego wyboru wykonawców.

- **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 września 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach działań wsparcie przygotowawcze i realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność, w tym koszty bieżące i aktywizacja, objętych Priorytetem 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, zawartym w Programie Operacyjnym "Rybactwo i Morze"**

Celem zmiany było umożliwienie sfinansowania w ramach działania 4.2 – Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność, objęte Priorytetem 4. „Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej”, Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze” tworzenia/opracowania nowych rybackich strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, które mają być wdrażane w latach 2021-2027.

Wprowadzono możliwość otrzymania 100% refundacji kosztów w ramach przygotowania przez ww. podmioty strategii oraz wyłączenia tych kosztów z 15% limitu kosztów funkcjonowania Grupy. Wskazano również maksymalną wysokość takiego wsparcia jako 25 000 zł. Przedmiotowe regulacje mają na celu zachęcenie potencjalnych beneficjentów, czyli istniejące Lokalne Grupy Działania, do przygotowania rybackich lokalnych strategii rozwoju na okres 2021-2027.

- **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 października 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach działań prowadzonych w ramach współpracy, objętych Priorytetem 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, zawartym w Programie Operacyjnym "Rybactwo i Morze"**

Zmiana rozporządzenia miała na celu uproszczenie warunków realizacji operacji objętych Priorytetem 4, a także maksymalne wydłużenie terminu składania przez beneficjentów wniosków o płatność końcową, co umożliwi rozliczenie operacji, dla których wystąpiły trudności z dotrzymaniem określonych terminów realizacji, ze względu na sytuację gospodarczą związaną z pandemią COVID-19. Zmiana rozporządzenia przyczyniła się również do ujednoczenia wcześniej wprowadzonych zmian w ramach wszystkich priorytetów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze” i maksymalizacji wykorzystania środków tego programu.

- **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 listopada 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym "Rybactwo i Morze"**

Rozporządzenie miało na celu uproszczenie warunków realizacji operacji objętych Priorytetem 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy, zawartym w Programie Operacyjnym

„Rybacktwo i Morze”, a także maksymalne wydłużenie terminu składania przez beneficjentów wniosków o płatność końcową, co umożliwi rozliczenie operacji, dla których wystąpiły trudności z dotrzymaniem określonych terminów realizacji, ze względu na sytuację gospodarczą związaną z pandemią COVID-19. Zmiana rozporządzenia przyczyniła się również do ujednoczenia wcześniej wprowadzonych zmian w ramach wszystkich priorytetów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” i maksymalizacji wykorzystania środków tego programu.

- **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 listopada 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 5. Wspieranie obrotu i przetwarzania, zawartego w Programie Operacyjnym "Rybacktwo i Morze"**

Zmiana rozporządzenia związana była z wejściem w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1278 z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 508/2014 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu złagodzenie skutków prowadzonej przez Rosję wojny napastniczej przeciwko Ukrainie dla działalności połowowej oraz ograniczenie wpływu zakłóceń rynku spowodowanych tą wojną napastniczą na łańcuch dostaw produktów rybołówstwa i akwakultury.

Zgodnie z art. 68 ust. 3 zmienionego rozporządzenia nr 508/2014 można udzielać rekompensat finansowych dla podmiotów w sektorze rybołówstwa i akwakultury za ich dodatkowe koszty poniesione przez nie w związku z zakłóceniami rynku spowodowanymi prowadzoną przez Rosję wojną napastniczą przeciwko Ukrainie i jej wpływem na łańcuch dostaw produktów rybołówstwa i akwakultury.

Celem rozporządzenia było ustanowienie pomocy finansowej dla armatorów statków rybackich, zakładów przetwórstwa produktów rybnych, podmiotów akwakultury oraz przedstawicieli branży rybołówstwa śródlądowego za dodatkowe koszty poniesione w związku z wojną.

Stawki pomocy finansowej zaproponowane w projektowanej nowelizacji rozporządzenia zostały przygotowane z wykorzystaniem analizy Morskiego Instytut Rybackiego w Gdyni – Państwowego Instytutu Badawczego.

- **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podziału środków finansowych na realizację Programu Operacyjnego "Rybacktwo i Morze"**

Zmiana rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 22 sierpnia 2017 r. w sprawie podziału środków finansowych na realizację Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” (Dz. U. poz. 1685, z późn. zm.) miała na celu dostosowanie podziału środków finansowych do zmiany Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”.

Komitet Monitorujący Program Operacyjny „Rybacktwo i Morze”, uchwałą Nr 2/2022 z dnia 31 sierpnia 2022 r., pozytywnie zaopiniował ww. zmianę.

Wniosek dotyczący ww. zmiany programu operacyjnego został przekazany do Komisji Europejskiej. Komisja Europejska uznała wniosek za kompletny i nie przesłała uwag. Tym samym przedmiotowa zmiana programu operacyjnego została uznana za zatwierdzoną.

Ponadto, w ramach ww. rozporządzeń w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej na realizację operacji w ramach poszczególnych priorytetów wprowadzono zmianę mającą na celu maksymalne wydłużenie terminu składania przez beneficjentów wniosków o płatność końcową, co umożliwi terminowe rozliczenie operacji. W efekcie tej zmiany wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z umową o dofinansowanie, w tym poniesienie przez beneficjentów kosztów kwalifikowalnych operacji, nastąpi nie później niż do dnia 31 grudnia 2023 r., a złożenie wniosku o płatność końcową w terminie określonym w umowie o dofinansowanie. Data 31 grudnia 2023 r. stanowi ostateczny termin kwalifikowalności wydatków dla beneficjentów Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” a w przypadku operacji polegających na premiach lub rekompensatach, jest to data po której nie ma możliwości dokonywania płatności na rzecz beneficjentów. W celu zapewnienia realizacji możliwie największej liczby operacji, zasadne jest więc wydłużenie maksymalnego czasu na realizację zakresu rzeczowego operacji zgodnie z umową o dofinansowanie, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji do maksymalnego okresu przewidzianego przepisami unijnymi.

Wylimitowano również konieczność nadawania przesyłek w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, z późn. zm.), zastępując ją placówką pocztową operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub placówką podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej.

RAMY WYKONANIA

W 2022 roku w ramach Priorytetu 1 osiągnięto docelową wartość wskaźnika produktu w zakresie wartości dodanej, jakości, wykorzystania przypadkowych połowów oraz portów rybackich, miejsc wyładunku, hangarów i przystani, zaś w przypadku wskaźnika dotyczącego zawieszenia działalności połowowej osiągnięto 87 % jego wykonania. Poziom wskaźnika finansowego wzrósł do 65 % wykonania, natomiast zakontraktowano umowy na łączną kwotę 984 196 900 zł, co stanowi 95 % alokacji tego priorytetu. Poziom zakontraktowanych środków w ramach podpisanych umów o dofinansowanie pozwala z optymizmem spojrzeć na ostateczny stopień realizacji wskaźnika finansowego.

Wartość końcową wskaźników produktu dla ram wykonania w ramach Priorytetu 2 osiągnięto w 95%. Wskaźnik finansowy osiągnięto w wysokości 51%. Niska wartość tego wskaźnika spowodowana jest przede wszystkim realizacją długoletnich projektów, które zostaną rozliczone dopiero w 2023 r. Należy zauważyć, że poziom podpisanych umów w wysokości 771 064 180 zł, wskazuje na wykorzystanie 92% zakładanego celu końcowego.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zawarto umowy dla 52 operacji dotyczących wdrażania unijnego systemu kontroli, inspekcji i egzekwowania prawa w ramach Priorytetu 3, co zapewnia osiągnięcie zakładanej na koniec programu wartości docelowej wskaźnika

produktu. Certyfikowano wydatki w wysokości 17 296 701 euro, co stanowi 58% realizacji zakładanego celu końcowego wskaźnika finansowego. Zakontraktowano umowy w wysokości 120 325 592 zł, co stanowi 89% zakładanego celu końcowego dla wskaźnika finansowego. Poziom zakontraktowanych środków w ramach podpisanych umów o dofinansowanie pozwala z optymizmem spojrzeć na ostateczny stopień realizacji wskaźnika finansowego.

Priorytet 4 stanowi szczególną formę wsparcia, w której inicjującą rolę pełnią rybackie lokalne grupy działania. Wszystkie docelowe wartości wskaźników produktu zostały osiągnięte. Docelowy poziom wskaźnika finansowego został osiągnięty w 64% (59 972 133 euro). Podpisano umowy na kwotę 376 987 239 zł, co oznacza realizację zakładanego celu w 89%. Pozostałe nabory zostaną zrealizowane zgodnie z harmonogramami Rybackich Lokalnych Grup Działania w ramach których przewiduje się realizację tego priorytetu w 100%.

W ramach Priorytetu 5 do 2023 r. udzielono wsparcia 12 Organizacjom Producentów, co stanowi 92% celu końcowego. Zrealizowano 198 projektów dot. przetwórstwa, co pozwoliło zrealizować w 90% cel końcowy w tym zakresie. Certyfikowano wydatki w wysokości 50 041 391 EUR, co stanowi 38% realizacji zakładanego celu końcowego dla wskaźnika finansowego. Do końca 2022 r. zakontraktowano 372 356 357 zł, co stanowi 54,56 % celu końcowego. Niskie wartości wskaźnika finansowego oraz podpisanych umów o dofinansowanie wynikają przede wszystkim ze zmiany programu operacyjnego, która miała miejsce w październiku 2022 r. i przesunięcia 190 000 000 złotych do Priorytetu 5, przeznaczonych na sfinansowanie rekompensat związanych z rosyjską agresją na Ukrainę. W 2023 r. zaplanowane jest zakontraktowanie umów dotyczących rekompensat wojennych na pozostałą alokację priorytetu, z wyłączeniem działania 5.2 Dopłaty do składowania, którego alokacja nie może zostać przesunięta na inne działania.

W ramach Priorytetu 6 podpisano jedną umowę o dofinansowanie w ramach działania 6.1, na całą alokację tego priorytetu. Biorąc pod uwagę zmianę PO RYBY 2014-2020 dokonaną w 2021 r., w ramach której dostosowano wysokość dostępnych środków i wskaźników wykonania do rzeczywistego poziomu wykorzystania dostępnej alokacji w ramach tego Priorytetu, w tym celów końcowych, można stwierdzić, że nie ma zagrożenia ich realizacji.

INFORMACJA I PROMOCJA

Wykonując zadania w zakresie wdrażania Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) i Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” (PO RYBY 2014-2020) Instytucja Zarządzająca PO RYBY 2014-2020 (IZ, MRiRW) oraz wyznaczone Instytucje Pośredniczące prowadziły bieżące działania informacyjne i promocyjne w szczególności mające na celu informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwościach finansowania w ramach programu operacyjnego oraz upowszechnianie wśród obywateli roli i osiągnięć EFMR przez działania informacyjne i komunikacyjne (promocyjne) na temat rezultatów PO RYBY 2014-2020 i operacji. IZ w 2022 roku rozpoczęła również działania komunikacyjne związane w Europejskim Funduszem Morskim, Rybackim i Akwakultury (EFMRA) oraz przygotowywanym programem Fundusze Europejskie dla Rybacko.

Działania te pozwoliły na informowanie potencjalnych beneficjentów, organizacji zawodowych, partnerów gospodarczych i społecznych, podmiotów zaangażowanych w propagowanie równości kobiet i mężczyzn oraz zainteresowanych organizacji pozarządowych, w tym organizacji zajmujących się kwestiami środowiska naturalnego, o możliwościach oferowanych przez program i zasadach uzyskania dostępu do finansowania w ramach programu. Podejmowane działania miały również za zadanie zapewnić reklamę programu operacyjnego przez informowanie beneficjentów o wkładzie Unii Europejskiej oraz ogółu społeczeństwa – o roli odgrywanej przez Unię Europejską w PO RYBY 2014-2020, w tym publikację wykazu operacji realizowanych w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”, zamieszczonego na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej (<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/po-ryby-2014-2020---wykaz-operacji---30062019>).

Do podjętych działań w 2022 r. należały:

- utrzymanie i aktualizacja strony internetowej www.gov.pl/web/rolnictwo (zakładka Co robimy>>Program Operacyjny „Rybacko i Morze” (PO RYBY 2014-2020)) w zakresie obowiązków i działań informacyjno-promocyjnych, w tym publikacja Księgi Wizualizacji Znaku oraz obowiązujących logotypów używanych w ramach działań informacyjno-promocyjnych;
- publikacja przykładów operacji realizowanych w ramach PO RYBY 2014-2020;
- zamieszczenie wykazu operacji;
- zamieszczenie informacji na temat podmiotów (osób) przewidzianych do kontaktów na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które są w stanie dostarczyć informacji na temat PO RYBY 2014-2020;
- zapewnienie umieszczenia na stronie internetowej poświęconej funduszom spójności i funduszom regionalnym informacji o PO RYBY 2014-2020 oraz linku kierującego potencjalnych beneficjentów do strony MRiRW; wystawianie emblematu UE w siedzibie instytucji zarządzającej w miejscu widocznym dla ogółu społeczeństwa;
- dodruk książeczki dla dzieci „Ryby, rybki, rybeczki z morza, jeziora, rzeczki” oraz publikacji (przewodnika) „Zwiedzaj Polskę. Szlakiem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego”;
- dystrybucja wydanej wersji papierowej przewodnika „Zwiedzaj Polskę Szlakiem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego” (około 1600 szt.) oraz książeczki dla dzieci „Ryby, rybki, rybeczki z morza, jeziora, rzeczki” (około 20 000 szt.) między innymi do Centralnych Bibliotek, samorządów województw, Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich, Europe Direct, ARiMR.

Mając na uwadze doświadczenia ubiegłoroczne, w tym roku również działania informacyjno-promocyjne skupiły się w dużej mierze na mediach społecznościowych co umożliwiło bezkosztowe dotarcie do dodatkowych grup odbiorców. Przygotowano też spoty reklamowe informujące o efektach PO RYBY 2014-2020, jak również jeden wprowadzający do nowego funduszu, które zostały zamieszczone w internecie w serwisie YouTube. Zorganizowano konkurs plastyczny „My i Ryby – jak Europejski Fundusz Morski i Rybacki zmienił otoczenie wokół nas”, do którego zgłoszenia odbywały się za pośrednictwem poczty elektronicznej. Konkurs zakończył się uroczystą galą, podczas której laureatom w otoczeniu opiekunów w siedzibie MRiRW zostały wręczone nagrody. Ponieważ wysyłka publikacji spotkała się z dużym zainteresowaniem zarówno ze szkół, Punktów Informacji Europejskiej, jak również

ostatecznych odbiorców, w tym roku zdecydowano o dodruku publikacji („Ryby, rybki, rybeczki z morza, jeziora i rzeczki”, oraz „Zwiedzaj Polskę. Szlakiem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego”) oraz ich dalszej dystrybucji. Mając na uwadze rozpoczynając się nową perspektywę finansową, część działań została ukierunkowana na zapoznanie społeczeństwa oraz potencjalnego beneficjenta z EFMRA oraz programem Fundusze Europejskie dla Rybactwa. Stąd, oprócz spotu w internecie, zlecono druk ulotek oraz publikację szeregu artykułów prasowych o powyższej tematyce.

PANDEMIA COVID-19

Na początku 2022 r. pandemia COVID-19 zaczęła osiągać w Polsce największe, niespotykane wcześniej rozmiary pod względem nowych zakażeń koronawirusem, osiągając w dniu 28 stycznia przyrost blisko 60000 zakażeń dziennie. Dzięki znacznemu wzrostowi szczepień, zakażenia były jednak coraz łagodniejsze, a od początku lutego 2022 r. tempo rozprzestrzeniania się wirusa zaczęło drastycznie maleć, spadając do 20 000 dziennych zakażeń w połowie miesiąca i praktycznie zanikając w okresie wiosennym. Instytucja Zarządzająca opracowała wytyczne mające na celu dalsze usprawnienia realizacji programu, jednak ze względu na znaczny spadek zakażeń nie podejmowała już żadnych działań związanych z COVID-19.

REALIZACJA WSPÓLNEJ POLITYKI RYBOŁÓWSTWA

W roku 2022 wykryto 10 poważnych naruszeń przepisów Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPR). Postępowania administracyjne są w toku.

Polska stosuje system kar administracyjnych (pieniężnych) za naruszenia przepisów o rybołówstwie morskim.

Kwestie kar za naruszenia przepisów o rybołówstwie uregulowane zostały ustawą z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim, w której w Dziale V zostały zawarte przepisy dotyczące kar pieniężnych za naruszenia przepisów o rybołówstwie morskim. Przedmiotowa ustawa wprost określa wysokość kar za niektóre naruszenia przepisów. Wysokości kar za pozostałe naruszenia przepisów WPR, przepisów ustawy lub aktów wykonawczych wydanych na jej podstawie zostały określone w postaci przedziałów w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 września 2015 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2015 r. poz. 1661 z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za poważne naruszenia przepisów wspólnej polityki rybołówstwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 1455 z późn. zm.). Stosownie do przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (art. 125) kary w ww. rozporządzeniu określone zostały w następujący sposób w przypadku:

1) armatora statku rybackiego o długości całkowitej:

a) równej albo większej niż 10m –kara pieniężna w wysokości nie mniejszej niż 500 zł i nieprzekraczającej pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w

gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwanego dalej „wynagrodzeniem”,

b) mniejszej niż 10m –kara pieniężna w wysokości nie mniejszej niż 500zł i nieprzekraczającej dziesięciokrotności wynagrodzenia;

2) kapitana statku rybackiego o długości całkowitej:

a) równej albo większej niż 10m –kara pieniężna w wysokości nie mniejszej niż 500zł i nieprzekraczającej dwudziestokrotności wynagrodzenia,

b) mniejszej niż 10m –kara pieniężna w wysokości nie mniejszej niż 500zł i nieprzekraczającej dziesięciokrotności wynagrodzenia.

Dodatkowo, w ustawie z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim uregulowane zostały kwestie dotyczące kar za poważne naruszenia przepisów WPR. Zgodnie z art. 126 ww. ustawy, kto dopuścił się poważnego naruszenia przepisów WPR, o którym mowa w art. 42 ust. 1 rozporządzenia nr 1005/2008 lub w art. 90 ust. 1 rozporządzenia nr 1224/2009, podlega karze pieniężnej w wysokości pięciokrotności wartości produktów rybołówstwa pozyskanych w wyniku popełnienia poważnego naruszenia, która jest ustalana na podstawie średniej ceny rynkowej danego gatunku organizmów morskich wynikającej z elektronicznego systemu raportowania połowów na dzień popełnienia naruszenia, a jeżeli w tym systemie brak jest średniej ceny rynkowej na dzień popełnienia naruszenia, bierze się pod uwagę średnią cenę rynkową wynikającą z tego systemu na dzień najbliższy przed dniem, w którym popełniono naruszenie. Ponadto, kto w okresie 5 kolejnych lat dopuścił się co najmniej dwukrotnie poważnego naruszenia przepisów WPR, podlega karze pieniężnej w wysokości nie mniejszej niż ośmiokrotność wartości produktów rybołówstwa pozyskanych w wyniku popełnienia poważnego naruszenia i nieprzekraczającej dwudziestokrotności tej wartości. Szczegółowa wysokość kar pieniężnych za powtarzające się w okresie 5 kolejnych lat poważne naruszenia została określona w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za poważne naruszenia przepisów wspólnej polityki rybołówstwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 1455 z późn. zm.).

W celu prawidłowego wdrożenia do polskiego prawa systemu punktów za poważne naruszenia przepisów WPR, wydane zostało rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie kryteriów, na podstawie których Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego dokonuje oceny wagi stwierdzonego naruszenia przepisów wspólnej polityki rybołówstwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 2469). Przedmiotowe rozporządzenie zastąpiło wcześniej obowiązujące w tym zakresie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 sierpnia 2015 r. oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 6 września 2016 r.

Na podstawie art. 93 Rozporządzenia Rady Nr 1224/2009 został stworzony elektroniczny rejestr naruszeń przepisów WPR, w tym poważnych naruszeń.

Informacja o poważnych naruszeniach nie jest publikowana.

Zgodnie z art. 93 ust. 3 Rozporządzenia Rady Nr 1224/2009, w przypadku, gdy Państwo Członkowskie zwróci się do Polski o udzielenie informacji związanych ze środkami podjętymi w sprawie naruszenia przepisów, Polska może udzielić odpowiednich informacji.

Podsumowanie działań mających na celu zapewnienie zgodności z przepisami Wspólnej Polityki Rybołówstwa, o którym mowa w art. 119(1)(d) rozporządzenia 508/2014 zostało zamieszczone na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w zakładce:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/podsumowanie-dotyczace-srodkow-majacych-na-celu-zapewnienie-zgodnosci-z-przepisami-wpryb-w-tym-przypadku-nieprzestrzegania-przepisow-przez-panstwa-czlonkowskie-lub-beneficjentow-a-takze-dzialan-naprawczych-takich-jak-korekty-finansowe>

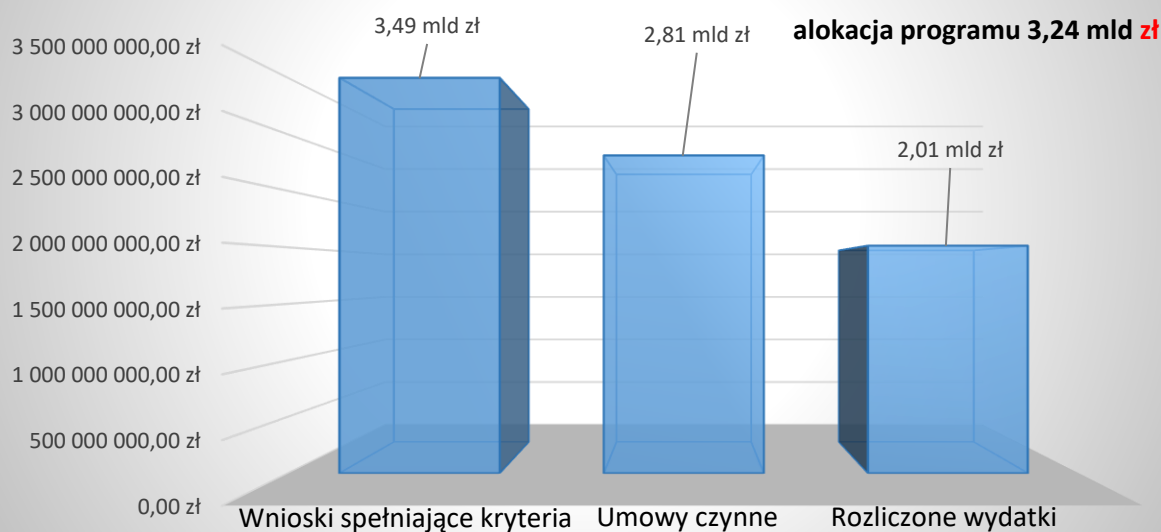
STAN WDRAŻANIA

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” realizowanych było 11880 umów, na łączną kwotę 2,812 mld złotych, co stanowi prawie 87% dostępnej alokacji programowej. Zrealizowano płatności w ramach 11217, rozliczając Beneficjentom wydatki w kwocie 2,014 mld złotych wkładu publicznego, co stanowi 62,16% alokacji.

Poniżej na wszystkich wykresach przedstawiono kwoty wniosków o dofinansowanie kwalifikujących się do otrzymania pomocy (tzw. pozytywna lista), czynnych umów o dofinansowanie i rozliczonych płatności.

PO RYBY 2014 - 2020

stan na dzień 31 grudnia 2022 r.

PRIORYTET 1 PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY

W ramach Priorytetu 1 w 2022 roku przeprowadzono 8 naborów w ramach 6 działań, gdzie złożono ogółem 279 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 127 639 108 zł (27 241 299 euro¹):

- Nabór ogłoszony w działaniu 1.3 "Innowacje związane z ochroną żywych zasobów morza", w ramach którego dla instytutów naukowych i badawczych, placówek edukacyjnych bądź powiązanych z nimi podmiotów przeznaczono kwotę 6 700 000 zł na dofinansowanie realizacji badań naukowych o charakterze innowacyjnym.
- Nabór w ramach działania 1.4 "Ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej", w ramach którego uznane organizacje producentów ryb, instytuty badawcze i naukowe, szkoły wyższe i inne organizacje pożytku publicznego mogły ubiegać się o dofinansowanie w zakresie umożliwiającym lepsze zarządzania żywymi zasobami morza. W ramach złożonych wniosków, których wartość przekroczyła zakładany budżet dla naboru (22 000 000 zł) dominującym zakresem planowanych działań był m.in monitoring przyłowu ptaków i innych gatunków ryb chronionych.
- Nabór w ramach działania 1.4 "Ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej", w ramach którego armatorzy statków rybackich mogli składać wnioski o rekompensaty za szkody wyrządzone połowom przez ssaki i ptaki chronione (budżet naboru 350 000 zł).
- Nabór w ramach działania 1.8 „Różnicowanie działalności i nowe formy dochodów”, w ramach którego armatorzy statków rybackich mogli składać wnioski o dofinansowanie na realizację operacji przyczyniających się do różnicowania dochodu

¹ przeliczenia kursu euro ujęte w sprawozdaniu do celów monitoringowych zostały sporządzone przy zastosowaniu kursu euro 4,6855. Kwoty certyfikowane zostały przeliczone według faktycznych kursów rozliczeń z Komisją Europejską

przez rozwój działalności uzupełniającej, w tym inwestycji na statku, turystyki wędkarskiej, restauracji, usług środowiskowych dotyczących rybołówstwa oraz działań edukacyjnych związanych z połowami. Nabór cieszył się dużym zainteresowaniem, o czym świadczy łączna kwota na jaką złożono wnioski (25 300 000 zł), która ponad 2-krotnie przekroczyła zakładany budżet w wysokości 10 milionów złotych.

- Nabór w ramach działania 1.11 "Wartość dodana, jakość produktów i wykorzystywanie niechcianych połowów", w ramach którego armatorzy statków rybackich mogli się ubiegać o pomoc na realizację działań związanych z obrotem, sprzedażą bezpośrednią lub przetwarzaniem produktów rybnych pochodzących z własnych połowów. Nabór cieszył się dużym zainteresowaniem, o czym świadczy 149 złożonych wniosków na łączną kwotę 47 100 000 zł. Przeznaczona na nabór kwota 8 000 000 zł pozwoliła dofinansować jedynie te projekty, które otrzymały największą liczbę punktów, zgodnie z przyjętymi kryteriami wyboru operacji.
- Nabór w ramach działania 1.11 "Wartość dodana, jakość produktów i wykorzystywanie niechcianych połowów". Równolegle do naboru dedykowanego armatorom rybołówstwa morskiego ogłoszono nabór umożliwiający dofinansowanie na analogiczny zakres operacji dla przedstawicieli rybactwa śródlądowego. W ramach złożonych wniosków wnioskodawcy ubiegali się o dofinansowanie zakupu środków transportu, maszyn i urządzeń, a także inwestycji pozwalających na zasilanie gospodarstw rybackich w energię słoneczną poprzez zakup paneli fotowoltaicznych. Limit środków finansowych dla naboru wyniósł 1 500 000 zł, a kwota złożonych wniosków przekroczyła dostępny limit dla naboru.
- Nabór w ramach działania 1.13 "Innowacje naukowe lub techniczne", w ramach którego uczelnie, instytuty naukowe bądź powiązane z nimi podmioty gospodarcze mogły ubiegać się o pomoc finansową na realizację projektów innowacyjnych. Nabór, na którego realizację przeznaczono pierwotnie kwotę 5 500 000 zł cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem, o czym świadczy kwota złożonych wniosków-19 600 000 zł. Biorąc pod uwagę ważny dla sektora, innowacyjny charakter planowanych operacji, a także wysokie oceny innowacyjności otrzymane od ekspertów zewnętrznych zwiększono limit środków finansowych dla tego naboru o kwotę, która pozwoliła na dofinansowanie dla wszystkich złożonych wniosków.
- Nabór w ramach działania 1.16 "Propagowanie kapitału ludzkiego", w ramach którego podmioty działające w sektorze rybołówstwa morskiego (uznane organizacje producentów, lokalne grupy działania, szkoły i uczelnie czy też armatorzy statków rybackich) mogły się ubiegać o dofinansowanie na realizację operacji polegających m.in na tworzeniu sieci kontaktów, wymianie doświadczeń i dialogu społecznym. Limit środków finansowych dla naboru wynosił 900 000 zł. a kwota złożonych wniosków przekroczyła dostępny limit dla naboru.

W 2022 r. w związku z prowadzoną oceną wniosków o dofinansowanie zakontraktowano środki w wysokości 57 849 791 zł dla 87 podpisanych umów, a także wypłacono środki finansowe w wysokości 88 966 893 zł.

Sfinalizowano proces oceny wniosków o dofinansowanie złożonych w 2021 r. w ramach działania 1.12 Porty rybackie, miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie – inwestycje w zakresie poprawy infrastruktury portów rybackich, giełd rybnych, miejsc wyładunku i przystani, co pozwoliło zakontraktować projekty dotyczące inwestycji w portach rybackich w

Dziwnowie i Ustce. Zakup niezbędnego wyposażenia, a także remont i modernizację infrastruktury w tych portach był szczególnie istotny pod względem poprawy bezpieczeństwa, warunków postoju i obsługi statków rybackich. W ramach działania 1.11 przyznano dofinansowanie na realizację 42 operacji związanych z obrotem, sprzedażą i przetwarzaniem produktów rybołówstwa, z czego skorzysta 80 osób pracujących w sektorze rybołówstwa morskiego.

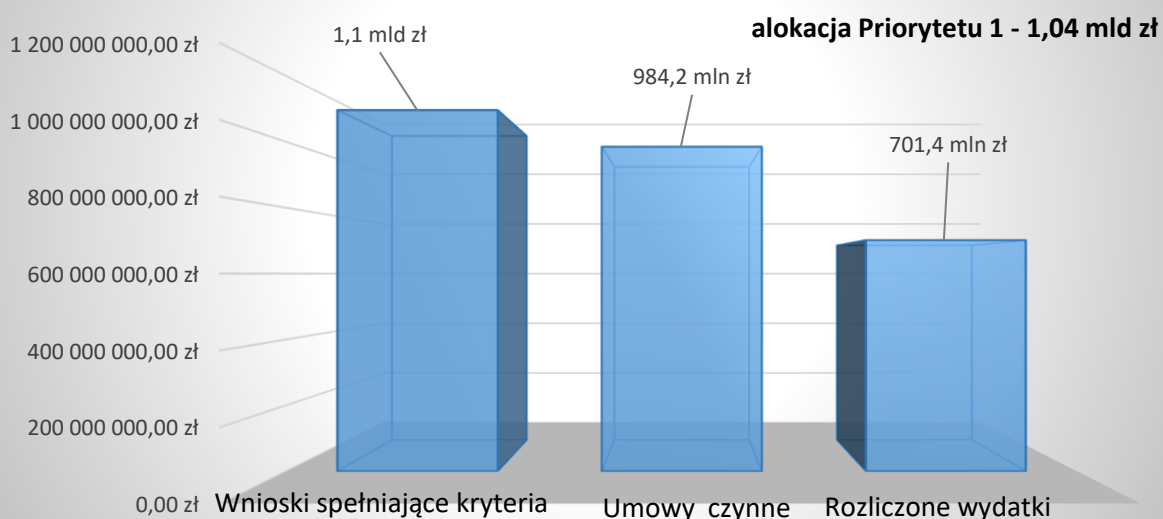
Przyjęty w ramach PO RYBY 2014 - 2020 system monitorowania i raportowania wskaźników rezultatu przewiduje dla większości działań roczny okres referencyjny po zakończeniu wszystkich działań związanych z operacją. W związku z tym, w ramach coraz większej liczby operacji instytucje pośredniczące zatwierdzają ostateczne wartości wskaźników rezultatu.

Inwestycje w selektywne narzędzia połowowe w ramach działania 1.2 przyczyniły się do znacznego zmniejszenia poziomu przypadkowych połowów. Zrealizowane operacje pozwoliły osiągnąć armatorom statków rybackich zysk netto w wysokości ponad 600 000 euro, a dzięki operacjom realizowanym w ramach Priorytetu 1 utrzymano ponad 250 miejsc pracy. W ramach działania 1.16 z wymiany doświadczeń między podmiotami funkcjonującymi w branży rybackiej skorzystało 350 osób, co pozwoliło na osiągnięcie wskaźnika rezultatu w stopniu bliskim wartości docelowej, a dane monitoringowe z realizacji działania 1.4 potwierdziły wysoki wpływ realizowanych projektów na ochronę żywych zasobów morza na obszarach NATURA 2000.

W ramach Priorytetu 1 osiągnięto docelową wartość wskaźnika produktu w zakresie wartości dodanej, jakości, wykorzystania przypadkowych połowów oraz portów rybackich, miejsc wyładunku, hangarów i przystani, zaś w przypadku wskaźnika dotyczącego zawieszenia działalności połowowej osiągnięto 87 % jego wykonania. Poziom wskaźnika finansowego wzrósł do 65 % wykonania, natomiast zakontraktowano umowy na łączną kwotę 984 196 900,69 zł co stanowi 95 % alokacji tego priorytetu. Tym samym, Instytucja Zarządzająca nie przewiduje braku osiągnięcia minimum 85% dla każdego z wskaźników tego priorytetu, co jest wymagane dla osiągnięcia celów końcowych ram wykonania.

Priorytet 1

stan na dzień 31 grudnia 2022 r.

PRIORYTET 2 WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, INNOWACYJNEJ, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, KONKURENCYJNEJ AKWAKULTURY, OPARTEJ NA WIEDZY

W ramach Priorytetu 2 w 2022 roku zostało przeprowadzonych 5 naborów wniosków o dofinansowanie w ramach dwóch działań.

- Nabór w ramach działania 2.3 „Inwestycje produkcyjne w akwakulturę”, w ramach którego gospodarstwa rybackie mogły się ubiegać o dofinansowanie na modernizację swoich obiektów, w zakresie dotyczącym poprawy warunków pracy i bezpieczeństwa pracy i dobrostanu zwierząt. Nabór cieszył się dużym zainteresowaniem, a kwota wniosków ponad 2-krotnie przekroczyła dostępny limit wynoszący 13 245 758 zł. Złożone wnioski obejmowały szeroki zakres planowanych prac (zakup sprzętu służącego ochronie gospodarstw przed dzikimi drapieżnikami, kosiarek, karmników automatycznych, a także prace budowlane w zakresie modernizacji obiektów infrastruktury). Biorąc pod uwagę bardzo duże zainteresowanie oraz wysoką jakość planowanych operacji, zwiększono kwotę naboru do poziomu, który zapewnił dofinansowanie wszystkim złożonym wnioskom.
- Nabór w ramach działania 2.3 „Inwestycje produkcyjne w akwakulturę”, przeznaczony dla gospodarstw rybackich i nowych podmiotów rozpoczynających działalność w sektorze akwakultury. Wnioskodawcy mogli składać wnioski o dofinansowanie na realizację operacji prowadzących do wzrostu produkcji w akwakulturze, w tym na budowę nowych obiektów chowu i hodowli typu niekarpowego. Biorąc pod uwagę zbliżający się termin końca realizacji Programu i długi okres realizacji planowanych inwestycji budowlanych mieszczących się w ww. zakresie, nabór spotkał się z umiarkowanym zainteresowaniem, ale przeznaczona na nabór kwota 10 000 000 zł, została w pełni wykorzystana przez wszystkich zainteresowanych.

- Nabór w ramach działania 2.3 „Inwestycje produkcyjne w akwakulturę” dedykowany był dla inwestycji polegających na zwiększenie efektywności energetycznej i odnawialne źródła energii, takich jak instalacje fotowoltaiczne na obiektach chowu i hodowli. Nabór spotkał się dużym zainteresowaniem wśród potencjalnych beneficjentów. W związku z tym, kierując się środowiskowym charakterem inwestycji oraz stosunkowo krótkim terminem ich realizacji, zwiększono kwotę budżetu dla naboru z 2 700 000 zł do poziomu 4 500 000 zł.
- Nabór w ramach działania 2.3 „Inwestycje produkcyjne w akwakulturę”, w ramach którego gospodarstwa rybackie lub nowe podmioty chcące rozpocząć działalność w sektorze akwakultury mogły ubiegać się o dofinansowanie na budowę nowego obiektu chowu lub hodowli ryb z zamkniętym obiegiem wody lub przebudowę, rozbudowę, adaptację istniejącego obiektu chowu lub hodowli ryb, lub wyposażenie takiego obiektu w maszyny i urządzenia techniczne. Biorąc pod uwagę długi czas realizacji planowanych inwestycji budowlanych nabór spotkał się z umiarkowanym zainteresowaniem, w związku z czym złożone wnioski nie przekroczyły dostępnej kwoty naboru w wysokości 20 000 000 zł.
- Nabór w ramach działania 2.1 „Innowacje w akwakulturze”, w ramach którego szkoły wyższe, instytuty badawcze i naukowe oraz gospodarstwa rybackie mogły składać wnioski o dofinansowanie na opracowanie, testowanie i wdrożenie nowych rozwiązań technicznych i technologicznych w zakresie chowu lub hodowli ryb. Nabór cieszył się sporym zainteresowaniem wśród podmiotów naukowo-dydaktycznych a przyznana kwota budżetu w wysokości 16 000 000 zł w pełni została wykorzystana.

W 2022 r. podpisano 133 umowy na łączną wysokość 49 400 000 zł. Zakontraktowane operacje obejmowały swym zakresem przede wszystkim inwestycje w ramach gospodarstw rybackich w działaniu 2.3, a także innowacyjne badania w ramach działania 2.1. W ramach działania 2.3, większość realizowanych projektów dotyczyła działań modernizacyjnych oraz służących zdrowiu zwierząt. Operacje o największej przyznanej kwocie dofinansowania polegały na budowie i rozbudowie obiektów z obiegiem zamkniętym.

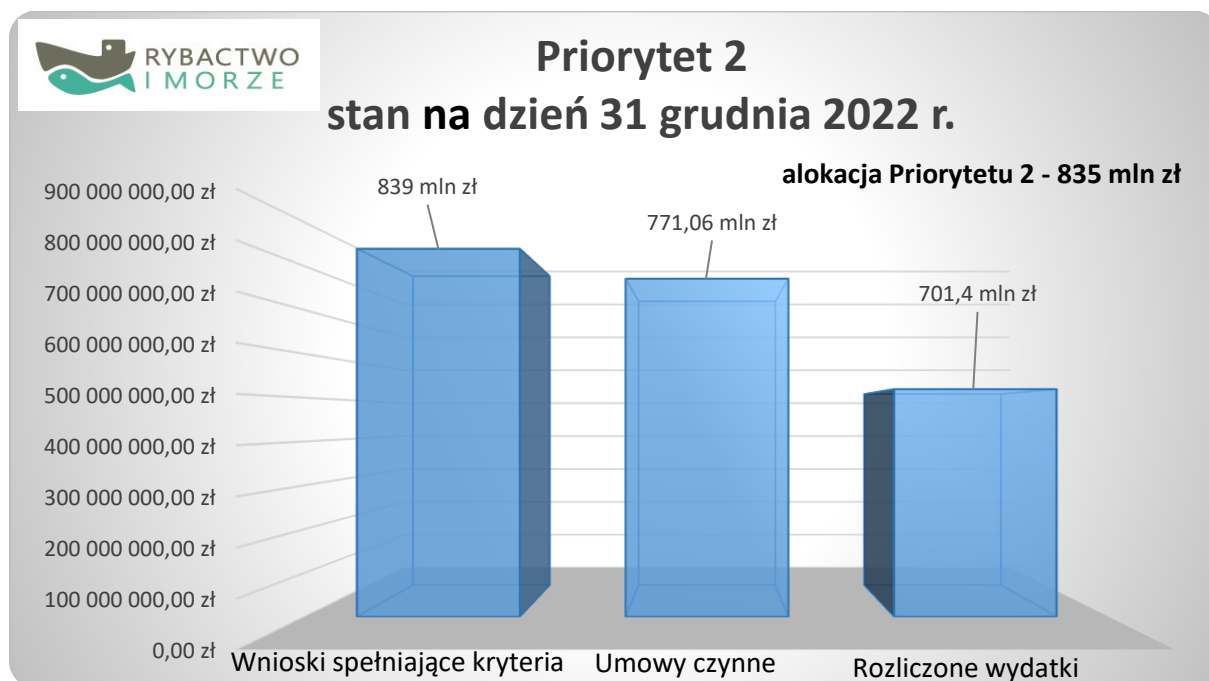
W efekcie z planowanych operacji w działaniu 2.3 skorzysta ponad 450 osób pracujących w sektorze akwakultury. Do najciekawszych projektów można zaliczyć rozbudowę ośrodka służącego do intensywnego chowu jesiotra, a także zakup środków niezbędnych do rozpoczęcia prowadzenia hodowli węgorza europejskiego w systemie zamkniętym. Wśród zawartych umów na realizację projektów innowacyjnych przewidziano do dofinansowania również projekt dotyczący zaprojektowania pilotażowego uruchomienie systemów zamkniętych do chowu ryb wraz z systemami akwaponicznymi do produkcji roślinnej. W systemie akwaponicznym, który stanowi symbiozę między hodowlą ryb a uprawą roślin w wodzie, wszelkie produkty uboczne hodowli są wchłaniane przez rośliny jako produkty odżywcze a oczyszczona w ten sposób woda wraca do systemu obiegu zamkniętego.

Również ramach Priorytetu 2 znacznie zwiększyła się liczba operacji z zatwierdzonymi wskaźnikami rezultatu. W 2022 została w pełni ukończona i rozliczona pierwsza operacja w ramach innowacji w sektorze akwakultury, którą zrealizował Polski Związek Wędkarski w zakresie dotyczącym zakupu specjalistycznych maszyn i urządzeń do wytwarzania innowacyjnych pasz dla ryb z użyciem produktów z owadów dedykowanych dla ryb reofilnych, zamieszkujących ciekły wodne. W przypadku działania 2.3 przyznano pomoc finansową dla 248

operacji w zakresie służącym modernizacji gospodarstw rybackich, zrealizowano 102 inwestycje w odnawialne źródła energii oraz 18 inwestycji dotyczących prowadzenia chowu i hodowli ryb w zamkniętych obiegach wody. Pozwoliło to zwiększyć funkcjonującym gospodarstwom zysk netto z tytułu prowadzonej działalności do poziomu 1,1 mln euro, co miało istotny wpływ na liczbę utworzonych i utrzymanych miejsc pracy w sektorze. Stanowi to znaczny postęp w realizacji ww. wskaźników w odniesieniu do danych na koniec 2021 roku.

W ramach Priorytetu 2 do 2023 r. zobowiązano się zrealizować 680 projektów dotyczących inwestycji produkcyjnych w akwakulturę w ramach działania 2.3. Stanowi to wartość docelową wskaźnika produktu dla ram wykonania. Do końca 2022 roku, w związku z realizacją 649 projektów, wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 95%. W związku z tym nie ma zagrożenia realizacji zakładanego celu.

Jednocześnie do dnia 31 grudnia 2022 r. w ramach Priorytetu certyfikowano wydatki w wysokości 91 852 991 euro, co stanowi ponad 51% realizacji zakładanego celu końcowego dla wskaźnika finansowego w wysokości 181 884 168 euro. Niska wartość tego wskaźnika spowodowana jest przede wszystkim realizacją długoletnich projektów, które zostaną rozliczone dopiero w 2023 r. Poziom podpisanych umów w wysokości 771 064 180,26 zł, wskazuje na wykorzystanie 95% zakładanego celu końcowego.

PRIORYTET 3 WSPIERANIE WDRAŻANIA WSPÓLNEJ POLITYKI RYBOŁÓWSTWA

W Priorytecie 3 w 2022 r. przeprowadzono 3 nabory wniosków o dofinansowanie w ramach działania 3.1 "Kontrola i egzekwowanie" na łączną kwotę 5 748 000 zł (1 226 763 euro), które dotyczyły:

- opracowania, zakupu, instalacji, rozbudowy lub utrzymania sprzętu komputerowego, podzespołów, oprogramowania oraz urządzeń telekomunikacyjnych, zapewniających transmisję danych od podmiotów zajmujących się rybołówstwem i wprowadzeniem do

obrotu produktów rybołówstwa. W ramach 2 naborów z tego zakresu wnioskodawcą był Główny Inspektorat Rybołówstwa Morskiego (GIRM).

- ponoszenia przez Główny Inspektorat Rybołówstwa Morskiego kosztów operacyjnych pracowników odpowiedzialnych za przeprowadzanie kontroli stad ryb podlegających indywidualnym programom kontroli i inspekcji.

W 2022 roku podpisano 1 umowę w wysokości 2 139 309 zł (456 580 euro), a także wypłacono środki w wysokości 21 876 915 zł (4 669 067 euro). Podpisana umowa w 2022 r. której beneficjentem jest GIRM dotyczyła kosztów administracyjnych związanych z procesem kontroli i inspekcji połowów w ramach rybołówstwa morskiego.

W 2022 roku zakończono operację Morskiego Instytutu Rybackiego (5 640 000 zł dofinansowania) dotyczącą gromadzenia danych w celu ich wykorzystania w sektorze rybołówstwa wraz z towarzyszącym temu wsparciem doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa. W ramach rozbudowanego systemu zostały zebrane dane biologiczne z morskiego rybołówstwa komercyjnego, dane z badań monitoringowych ryb dwuśrodowiskowych: węgorzy, troci i łososi, dane biologiczne i wskaźniki biomasy ryb w trakcie rejsów badawczych, dane ekonomiczne w celu oceny sytuacji finansowej sektora rybołówstwa, a także dane dotyczące przypadkowych przyłówów.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zawarto umowy dla 52 operacji dotyczących wdrażania unijnego systemu kontroli, inspekcji i egzekwowania prawa w ramach Priorytetu 3, co zapewnia osiągnięcie zakładanej na koniec programu wartości docelowej wskaźnika produktu. Certyfikowano wydatki w wysokości 17 296 701 euro, co stanowi 58% realizacji zakładanego celu końcowego wskaźnika finansowego. Zakontraktowano umowy w wysokości 120 325 592 zł, co stanowi 86% zakładanego celu końcowego dla wskaźnika finansowego. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zawarto umowy dla 59 operacji w ramach których złożono wnioski o płatność, zaś 53 operacje zostały zakończone na podstawie realizacji płatności końcowej, co stanowi ponad dwukrotne przekroczenie wartości docelowej wskaźnika produktu.

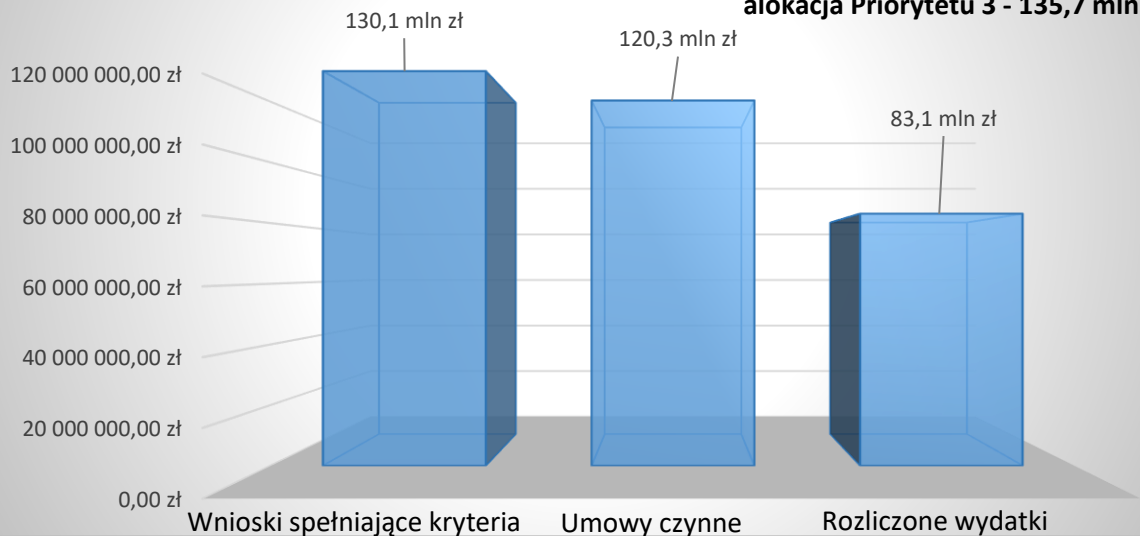
Pełne wykorzystanie dostępnych środków będzie możliwe dzięki ogłoszonym na rok 2023 naborom wniosków o dofinansowanie.

Różnica w stopniu wykonania wskaźnika finansowego między kwotą podpisanych umów a kwotą certyfikowanych wydatków ma związek z tym, że dopiero w 2023 roku zostanie zakończona wieloletnia operacja Głównego Inspektoratu Rybołówstwa Morskiego dotycząca budowy statków patrolowych do celów kontroli rybołówstwa morskiego. Jest to projekt dofinansowany w wysokości 45 000 000 złotych (9 800 000 euro), gdzie duża część poniesionych wydatków nie została jeszcze rozliczona.

Priorytet 3

stan na dzień 31 grudnia 2022 r.

alokacja Priorytetu 3 - 135,7 mln zł

PRIORYTET 4 ZATRUDNIENIE I SPÓJNOŚĆ TERYTORIALNA NA OBSZARACH RYBACKICH

W 2022 w ramach Priorytetu 4. 35 Rybackich Lokalnych Grup Działania (RLGD) przeprowadziło 99 naborów wniosków o dofinansowanie na realizację operacji wynikających lokalnej strategii działania, w ramach których złożono 568 wniosków na łączną kwotę 63 398 129 zł (13 530 707 euro). Wnioskujący ubiegali się o dofinansowanie operacji wpisujących się w realizację lokalnej strategii, w ramach przedsięwzięć mających na celu podnoszenie wartości produkcji, rozwijanie działalności gospodarczej na terenie działania grupy i tworzeniu, rozwoju oraz wyposażenia infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz propagowaniu dziedzictwa społeczno-kulturowego. Realizowane były również projekty współpracy między Rybackim Lokalnymi Grupami Działania, a także między grupami i innymi lokalnymi partnerami, które realizują Lokalne Strategie Rozwoju. Ostatnie 4 wnioski o dofinansowanie w tym zakresie zostały złożone przez Lokalne Grupy Rybackie (LGR) na początku 2022 roku. Dotyczyły one m.in wymiany doświadczeń, działań integracyjnych, nawiązywania współpracy oraz zdobycia wiedzy.

26 grup złożyło wnioski o dofinansowanie dotyczące bieżącego funkcjonowania Lokalnych Grup Działania. Wnioski dotyczyły realizacji usług informatycznych i kosztów funkcjonowania biura, obsługi prawnej, doskonalenia zawodowego oraz kosztów zatrudnienia pracowników biura i osób współpracujących, a także kosztów szkoleń i podjętych działań promocyjnych. Wraz z dofinansowaniem przeznaczonym na sfinansowanie działalności bieżącej Lokalne Grupy Rybackie mogły skorzystać z jednorazowej pomocy finansowej w wysokości 25 tysięcy złotych przeznaczonej na przygotowanie Lokalnej Strategii na przyszły okres programowania (2021-2027). Z tej możliwości skorzystało 25 lokalnych grup działania.

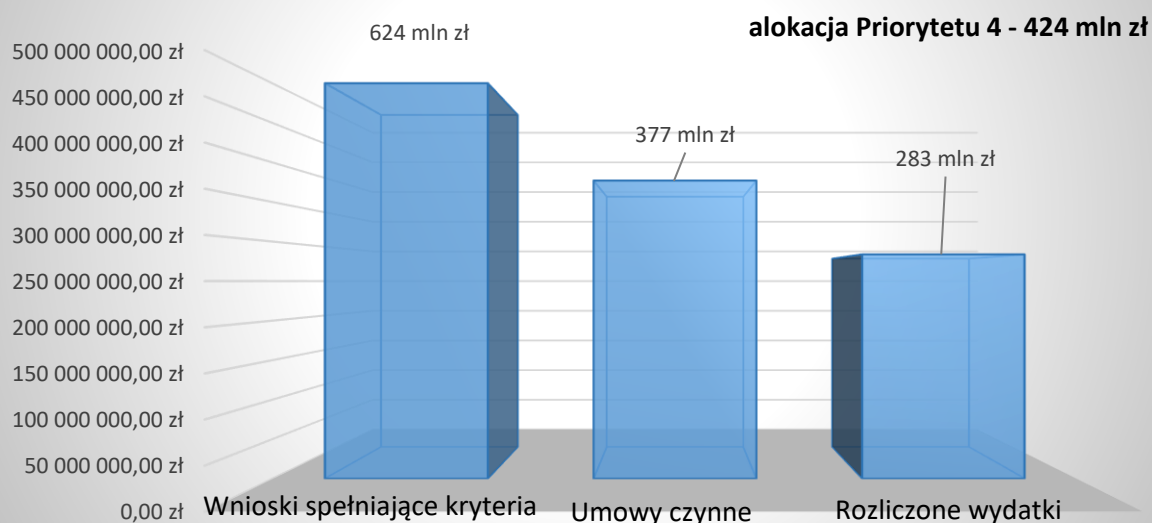
W związku z prowadzoną weryfikacją złożonych wniosków o dofinansowanie, podpisano umowy o dofinansowanie w wysokości 63 207 077 zł (13 489 932 euro), a także wypłacono

środki w wysokości 62 033 899 zł (13 239 547 euro). Spośród 560 podpisanych umów, najczęściej dotyczyło działania 4.2 "Realizacja lokalnych strategii rozwoju". Operacje te dotyczyły promocji rybackiego dziedzictwa kulturowego aktywizującego lokalną społeczność (231) oraz różnicowania działalności gospodarczej oraz dywersyfikacji zatrudnienia osób wykonujących pracę związaną z sektorem rybołówstwa i akwakultury (176). Dofinansowanie otrzymały m.in operacje polegające na budowie miejsca spotkań i edukacji kulturowo historycznej w ramach galerii rybackiej i marynistycznej oraz obejmujące swym zakresem wdrożenie kompleksowych działań w terenie w celu ograniczenia kłusownictwa-zbudowanie aplikacji monitorującej. Szczególną uwagę należy zwrócić na szeroki zakres zakończonych projektów, które w znaczący sposób przyczyniły się do rozwoju regionalnych społeczności rybackich w ramach RLGD. Utworzono nowe ośrodki turystyczne i gastronomiczne wraz z infrastrukturą towarzyszącą, zapewniono warunki do ochrony obszarów cennych przyrodniczo poprzez inwestycje w budowę farm fotowoltaicznych, a także rozszerzono działalności przedsiębiorstw poprzez wprowadzenie rozwiązań innowacyjnych na obszarze funkcjonowania Lokalnych Grup Działania. Dzięki podjętym działaniom w 2022 roku utrzymano 161 miejsc pracy, utworzono 103 nowe miejsca pracy, a także utworzono 23 nowe przedsiębiorstwa, znacząco przekraczając zakładane wartości docelowe określone w Programie Operacyjnym.

W 2022 roku nadal można było odczuć niekorzystny wpływ epidemii COVID-10 na kondycję finansową beneficjentów, co dodatkowo zostało spotęgowane przez wojnę na Ukrainie. W rezultacie przedsiębiorstwa działające w szczególności w branży turystycznej, gastronomicznej i usługowej miały ogromne problemy z utrzymaniem płynności finansowej związanej m.in z ograniczeniami sanitarnymi, co miało niekorzystny wpływ na realizowane operacje w ramach Lokalnych Grup Działania. Znaczna część operacji została opóźniona, a część beneficjentów zrezygnowała z realizacji zakontraktowanych operacji.

W ramach działań Priorytetu 4 wszystkie docelowe wartości wskaźników produktu zostały osiągnięte (5 projektów w zakresie wsparcia przygotowawczego, 36 wybranych lokalnych strategii rozwoju czy 36 projektów współpracy). Z kolei docelowy poziom wskaźnika finansowego dla Priorytetu został osiągnięty w 64%, na podstawie kwoty certyfikowanych wydatków (59 972 133 euro). Należy przy tym zaznaczyć, że do końca 2022 r. podpisano umowy o dofinansowanie na kwotę 80 458 273 euro, co stanowi 89% alokacji tego Priorytetu. Pozostałe nabory zostaną zrealizowane zgodnie z harmonogramami RLGD, w ramach których przewiduje się realizację tego priorytetu w 100%.

Priorytet 4 stan na dzień 31 grudnia 2022 r.

PRIORYTET 5 WSPIERANIE OBROTU I PRZETWARZANIA

W roku 2022 w ramach Priorytetu 5 przeprowadzono 8 naborów wniosków o dofinansowanie w ramach 2 działań, w trakcie których złożono 1543 wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę 214 837 808 zł (45 851 629 euro):

Nabór ogłoszony w ramach działania 5.1 "Plany produkcji i obrotu", obejmujący przygotowanie i wdrażanie planów produkcji i obrotu za lata połowowe 2020-2022 w dużej części wykorzystał przyznany limit, który wyniósł 34 900 000 złotych (7 500 000 euro);

Dwa nabory ogłoszone w ramach działania 5.3 "Środki dotyczące obrotu" skierowane były do jednostek naukowych, organizacji producentów czy też innych podmiotów prowadzących działalność w ramach sektora rybackiego. Zakres proponowanej pomocy finansowej dotyczył realizacji operacji mających na celu zwiększenie popytu i konkurencyjności krajowych produktów rybołówstwa i akwakultury na rynku krajowym lub międzynarodowym. Przeprowadzone nabory cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem wśród wnioskodawców a kwota złożonych wniosków przekroczyła dostępne limity odpowiednio w wysokości 6 000 000 zł (1 280 000 euro) i 20 000 000 zł (4 200 000 euro);

Cztery nabory ogłoszone w ramach działania 5.3 "Środki dotyczące obrotu dotyczyły rekompensat w związku z utraconymi dochodami w sektorze rybackim na skutek prowadzonych działań wojennych na Ukrainie. Nabory na które przeznaczono ogółem kwotę 187 000 000 złotych (40 000 000 euro) były skierowane oddzielnie do armatorów rybołówstwa morskiego, gospodarstw rybackich prowadzących chów i hodowle ryb, podmiotów wykonujących rybołówstwo na akwenach śródlądowych oraz do zakładów przetwórstwa rybnego.

Nabór ogłoszony w ramach działania 5.3 "Środki dotyczące obrotu" na realizację działań dotyczących prowadzenia kampanii promocyjnych przez uznane organizacje, instytuty naukowe, podmioty prowadzące działalność rybacką. Limit środków finansowych dla naboru wynosił 2 000 000 złotych (426 000 euro).

Zgodnie z art. 96 rozporządzenia 508/2014, w przypadku, gdy pomocy udziela się na podstawie dodatkowych kosztów lub utraconych dochodów, państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie obliczenia były właściwe, dokładne oraz ustalone z wyprzedzeniem na podstawie rzetelnych, sprawiedliwych i weryfikowalnych wyliczeń.

We współpracy z Morskim Instytutem Rybackim w Gdyni, Instytucja Zarządzająca opracowała metodologię wypłaty rekompensat za straty spowodowane rosyjską agresją na Ukrainę dla przedstawicieli sektorów rybołówstwa morskiego, rybołówstwa śródlądowego, akwakultury i przetwórstwa.

Na podstawie sfinalizowanej w październiku 2022 r. zmiany programu operacyjnego przeprowadzono w grudniu 2022 r. 4 nabory wniosków o dofinansowanie w ramach działania 5.3 „Środki dotyczące obrotu”:

- w dniach 7-13 grudnia 2022 nabór dotyczący wsparcia dla podmiotów gospodarczych wykonujących działalność w zakresie rybołówstwa śródlądowego. Budżet dla naboru wynosił 2 363 000 zł. Złożono 84 wnioski na łączną kwotę 1 959 828,82 zł.
- w dniach 7-13 grudnia 2022 nabór dotyczący wsparcia dla armatorów statków rybackich, wykonujących rybołówstwo komercyjne. Budżet dla naboru wynosił 28 321 000 zł. Złożono 630 wniosków na łączną kwotę 28 635 000 zł.
- w dniach 13-19 grudnia 2022 nabór dotyczący wsparcia dla zakładów przetwórstwa produktów rybnych. Budżet dla naboru wynosił 105 893 000 zł. Złożono 136 wniosków na łączną kwotę 70 213 679,33 zł.
- w dniach 13-19 grudnia 2022 nabór dotyczący wsparcia dla podmiotów prowadzących chów i hodowlę ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych. Budżet dla naboru wynosił 50 970 000 zł. Złożono 667 wniosków na łączną kwotę 62 464 044,27 zł.

Ogółem na pomoc przeznaczono środki w wysokości 187 547 000 zł (sumaryczny budżet naborów), wnioskodawcy złożyli 1479 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 158 805 222,65 zł.

Kontynuowano ocenę wniosków złożonych w naborach przeprowadzonych w ramach pozostałych działań Priorytetu 5. W ramach działania 5.1 uznane organizacje producentów otrzymały wsparcie finansowe w wysokości do 12% średniej rocznej wartości produkcji, zwiększonej zgodnie ze zmianą rozporządzenia 508/2014 mającą na celu zmniejszenie wpływu pandemii COVID-19, na przygotowanie i realizację planów produkcji i obrotu w wysokości 11 800 000 zł (2 500 000 euro), zaś w ramach działania 5.4 przedsiębiorstwa przetwórcze otrzymały pomoc finansową w wysokości 30 000 000 zł (6 400 000 euro) w zakresie dotyczącym działań inwestycyjnych, co umożliwi przebudowę i unowocześnienie dotychczasowej infrastruktury. W przypadku działania 5.3 otrzymane dofinansowanie umożliwi grupom rybackim na zorganizowanie kampanii promocyjnych popularyzujących spożycie ryb (4 700

000 zł-1 000 000 euro), a także na uczestnictwo polskich organizacji producentów ryb jako wystawców na targach międzynarodowych. Ogółem w 2022 roku zakontraktowano środki finansowe w wysokości 77 676 041 zł (16 577 962 euro), wypłacono wraz z zaliczkami środki w wysokości 61 819 028 zł (13 193 689 euro) a także rozliczono poniesione wydatki w wysokości 54 146 998 zł (11 556 290 euro).

W ramach Priorytetu 5 znacznie wzrosły wartości realizowanych przez Beneficjentów wskaźników rezultatu. W przypadku działania 5.1 przyznana pomoc finansowa pozwoliła Organizacjom Producentów na wzrost wartości pierwszej sprzedaży o 3,3 mln euro, a także na wzrost wielkości pierwszej sprzedaży o ponad 18 tys. ton. Z ciekawszych projektów zrealizowanych w ramach 5.3 należy zwrócić uwagę na stworzenie przez Morski Instytut Rybacki- Kodeksu Dobrych Praktyk Produkcyjnych w przetwórstwie rybnym, co pozwoli na podniesienie i ujednoczenie wiedzy technologów i pracowników zatrudnionych w przetwórstwie ryb, ale także służb weterynaryjnych. W przypadku działania 5.4 otrzymana pomoc finansowa umożliwiła 45 zakładom przetwórstwa ryb przeprowadzenie działań służących unowocześnieniu procesów produkcji i przetwórstwa poprzez zakup maszyn i urządzeń, remont i rozbudowę hal zakładowych czy też zakup specjalistycznych środków transportu. Dzięki zrealizowanym inwestycjom zakłady przetwórcze osiągnęły zysk netto w wysokości blisko 4 000 000 euro.

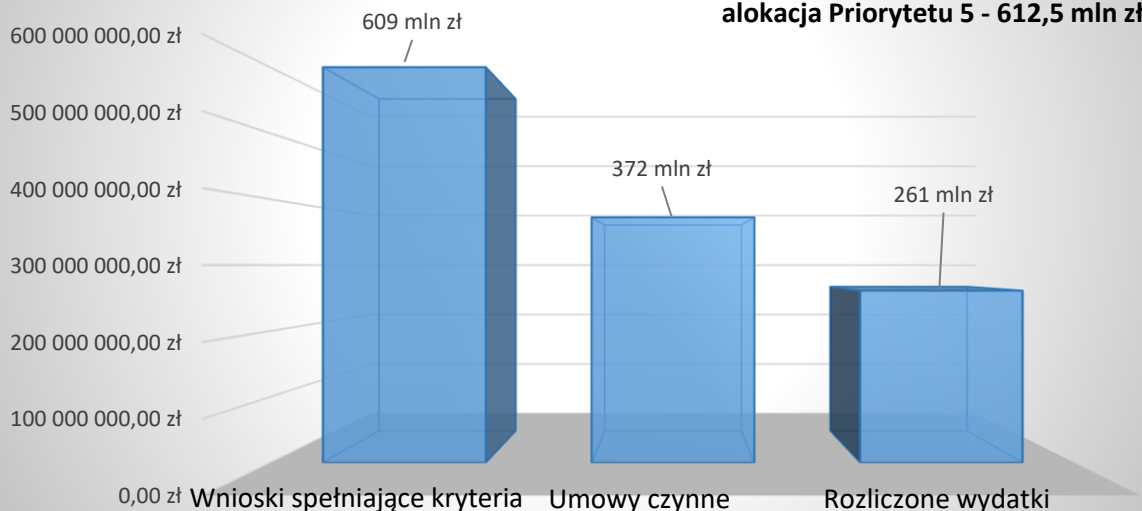
W ramach Priorytetu 5 do 2023 r. udzielono wsparcia 12 Organizacjom Producentów, co stanowi 92% celu końcowego. Zrealizowano 198 projektów dot. przetwórstwa, co pozwoliło zrealizować w 90% cel końcowy w tym zakresie. Certyfikowano wydatki w wysokości 50 041 391 euro, co stanowi 38% realizacji zakładanego celu końcowego dla wskaźnika finansowego. Do końca 2022 r. zakontraktowano 372 356 357,50 zł, co stanowi 54,56 % celu końcowego. Niskie wartości wskaźnika finansowego oraz podpisanych umów o dofinansowanie wynikają przede wszystkim z zmianą programu operacyjnego, która miała miejsce w październiku 2022 r. i przesunięcia prawie 190 000 000 złotych do Priorytetu 5.

W 2023 r. zaplanowane jest zakontraktowanie umów dotyczących rekompensat wojennych na pozostałą alokację priorytetu, z wyłączeniem działania 5.2 Dopłaty do składowanie, którego alokacja nie może zostać przesunięta na inne działania.

Priorytet 5 stan na dzień 31 grudnia 2022 r.

alokacja Priorytetu 5 - 612,5 mln zł

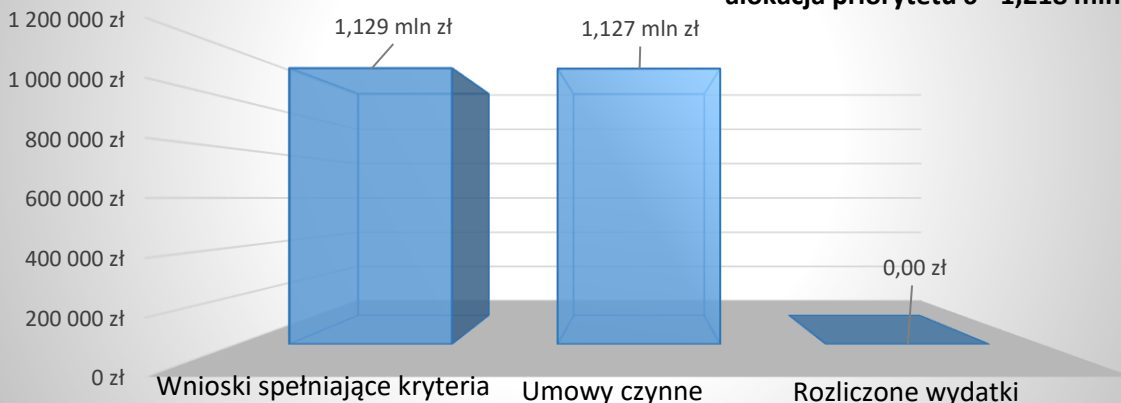
PRIORYTET 6 ZINTEGROWANA POLITYKA MORSKA

W ramach Priorytetu 6 efektem zakończonej oceny wszystkich wniosków o dofinansowanie jest 1 umowa w ramach działania 6.1 "Zintegrowany Nadzór Morski" na kwotę 1 127 820 zł (240 704 EUR) co stanowi 93% dostępnego limitu, Beneficjentem projektu dotyczącego wdrożenia pilotażowego systemu wykrywania skażeń środowiska morskiego jest Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa. Według stanu na koniec 2022 r. inwestycja jest w trakcie realizacji z planowanym terminem złożenia wniosku o płatność końcową w I kwartale 2023 roku.

Biorąc pod uwagę zmianę Programu Operacyjnego w 2021 r., w ramach której dostosowano wysokość dostępnych środków i wskaźników wykonania, w tym celów końcowych do rzeczywistego poziomu wykorzystania dostępnej alokacji nie ma zagrożenia ich realizacji.

Priorytet 6 stan na dzień 31 grudnia 2022 r.

alokacja priorytetu 6 - 1,218 mln zł

POMOC TECHNICZNA

W ramach Pomocy Technicznej prowadzono nabór ciągły wniosków o dofinansowanie, trwający od 2017 roku. W 2022 r. złożono wnioski o dofinansowanie na kwotę 27 030 466 zł (5 768 960 euro), na etapie podpisanych umów zakontraktowano środki w wysokości 38 558 537 zł (8 229 332 euro), wypłacono środki w wysokości 29 255 220 zł (6 243 777 euro).

Beneficjenci Pomocy Technicznej, tj.: jednostki administracji samorządowej (Urzędy Marszałkowskie) i administracji centralnej (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Finansów, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa), otrzymały dofinansowanie na realizację działań w zakresie:

- finansowania wynagrodzeń i szkoleń pracowników instytucji zaangażowanych w realizację Programu;
- prowadzenia działań kontrolnych przez pracowników Instytucji Zarządzającej u beneficjentów w miejscu realizacji operacji, a także w Instytucjach Pośredniczących;
- refundacji poniesionych kosztów w związku z zawarciem umów z podmiotami zewnętrznymi w zakresie przygotowania opracowań, wydania opinii, przeprowadzenia badań i wykonania ekspertyz niezbędnych do realizacji i wdrażania Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Możliwości” oraz przygotowania nowej perspektywy finansowej;
- refundacji poniesionych kosztów w związku z wyjazdami krajowymi i zagranicznymi pracowników Instytucji zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego;
- prowadzenia działań promocyjno-informacyjnych mających realizowanych za pośrednictwem telewizji, prasy, wydawnictw oraz artykułów z wykorzystaniem opracowań graficznych;
- kosztów najmu i utrzymania pomieszczeń biurowych przeznaczonych dla pracowników zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego.

Biorąc pod uwagę stopień wykorzystania środków na etapie umów (96% dostępnej alokacji) i zrealizowanych płatności (87% alokacji) w przypadku Pomocy Technicznej nie występuje zagrożenie braku wykorzystania dostępnych środków. Należy ponadto zwrócić uwagę na charakter ponoszonych kosztów, a także rodzaj beneficjenta, którymi są instytucje zaangażowane we wdrażanie Programu.

Pomoc Techniczna stan na dzień 31 grudnia 2022 r.

alokacja Pomocy Technicznej - 191,5 mln zł

